

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre 1.56 P, Fél évre 3.12 P, Egész évre 6.24 P.

Befizetések postacsekken:

„Hungária-nyomda Gyoma” csekkszám 18.280.

Lapzárta csütörtök este 6 óra.
Megjelenik minden szombaton reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” KÖNYVNYOMDA

Gyoma, Kossuth Lajos utca 64.

Telefon: 22.

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos (55 mm széles) 1 cm. magas hirdetés 20 fillér. Ötszöri hirdetésnél 10 százalék, tizszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Munkatábor

Írta: MIGEND DEZSÓ

a Körösvidék felelős szerkesztője

Hóman Bálint m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter sok más korszerű ujtás után hozzájárult ahhoz is, hogy a magyar ifjuság részére nemzeti munkatáborok alakuljanak s azok az ifjak, akik ezekben a táborokban dolgoznak, különböző előnyös megkülönböztetésekben részesüljenek.

Divatos pártprogramok hangoztatói és politikai mozgalmak vezetői törekszenek arra mostanában, hogy egyenruhás és vezéres alakulatokba gépesítsék az egész magyar társadalmat, úgy, amint ez egyes külállamokban már megtörtént. Mi is feltétlen hívei vagyunk a mostaninál fegyelmezettebb és egységesebb nemzeti társadalmi berendezkedésnek, de tartózkodni kívánunk az idegenszerű tuzások propagálásától. Védjük az egyéni élet és az egyéni érvényesülés szabadságát, mert a dróton rángatott alakulatok szűk keretei között nem tudjuk elképzelni a magyar élet gazdag és termékeny eredetiségének kellő kibontakozását. Mindazonáltal szabadságunk és önálló munkalehetőségünk felhasználásában mi is közös, magasabb irányító szempontokat tartunk követendőeknek és megköveteljük, hogy mindenki vesse alá magát a nemzet mindegyikének való érdekének.

Éppen azért, hogy a magyar élet hordozói minden legszerényebb munkahelyen, minden kicsiny, vagy nagy állásban és minden vállalkozás élén érezzék át a nemzeti közösség iránt való elkötelezettségüket, szükségesnek tartunk minden olyan eszközt, amely erre a közösségérzetre és hazafias öntudatra neveli az életbe kilépni készülő ifjuságot.

Ezek között az eszközök között legelső a hadsereg! A katonai szolgálat a legjobb és legfontosabb tömegnevelő intézmény az iskolák után. Szomorú tapasztalatok mutatják mai magyar életünkben, hogy milyen

sokat veszítettünk az általános védkötelezettség sokéves hiánya miatt.

Éppen most látjuk, hogy sokszor és talán akarata ellenére is mennyire nem tud megfelelni a komoly honpolgári kötelesegeknek s a mindennapi élet követelményeinek sem az az ember, akinek sohasem volt alkalma belekóstolni a bajtársias közösség kenyérébe.

Közös munka, közös fáradalmak, közös eseményekért való

küzdés — ez az önzetlenség és a szükségben is helytálló hazafiság iskolája!

Ezért örülünk a munkatáborok intézményes kifejlesztésének. Hisszük, hogy ezekben a táborokban nemcsak a katonás fegyelmet, a lélekerősítő bajtársiasságot és a magyar testvéri érzelmeiben való elmélyülést gyakorolják majd fiaink, hanem a kenyértermelő verejtékcseppek megbecsülését is.

Egyetértünk a magyar munkatáborokat kezdeményező Turul Szövetséggel: kemény izmok és férfiasra edzett tiszta lelkek kellenek a küzdésteli magyar élethez. Nem kártya, nem bor, nem aszfalt és nem aszfaltpolitika menti meg és

építi nagygyá az országot, hanem a mi hitünk és a mi munkánk és azok a munkatáborok, amelyek törhetetlen hitre és fáradhatatlan munkára nevelik a mi fiainkat is.

Mi állithatjuk ezt, akik fagyott kezekkel is fogtuk a szuronyt és törtük a követ a tiroli hadiutakon s akik véres fergegben furtuk a karszti hegyek pokolkavernáit!

Hajrá Turul!

Zengjen a munka dala, ez a fenséges erejű induló és a táborozás letelte után a nemes munkában megedzett ifju karok segítsenek nekünk megnyitni a jobb magyar jövő kapuit.

Darányi Béla kormányfőtanácsos a Futura vezérigazgatója látogatást tett a Hombár szövetségénél

Április 29-én délben meglátogatta a HOMBÁR szövetséget Darányi Béla Futura vezérigazgató Dndás Gyula igazgató társaságában. Az előkelő vendégeket Papp Zsigmond elnök,

Wagner Márton és vitéz Váry József ügyvezető igazgatók és G. Nagy László igazgató fogadták.

Darányi vezérigazgató megnézte a magtárban tárolt gabo-

nát, elbeszélgetett a HOMBÁR vezetőivel és egy szebb jövő reménységével biztatta őket.

A vendégek Mezőberényen át Békéscsaba és Gyulára mentek.

Nem lesz több revízió-gyűlés: Revízió lesz!

Ezzel oszlott széjjel a Revíziós Liga vasárnapi nagygyűlése, amelyet Budapesten a Vigadóban tartottak. Több mint száz társadalmi egyesület, munkások ezrei, a Turul Szövetség diszszázadai, zenekarokkal, zászlókkal, katonás rendben vonultak a Vigadóhoz és az utcákon is majd ötvenezer főnyi tömeg hallgatta hangszórókon a gyűlésen elhangzott beszédek.

Herczeg Ferenc a Revíziós Liga elnöke szerint azért hívták össze a nagygyűlést, mert a jelek szerint a cseh válság s vele a magyar Felvidék sorsa döntő fordulat előtt áll. A szudétánemetség előtt rövidesen meg fog a cseh állam hajolni s nekünk máris hangosan a világ előtt kell kiáltani, hogy a mi esetünk ugyanaz. **Követeljük mi is az elszakított**

magyarság igazságát.

Felszólalt a Frontharcos Szövetség elnöke, a „HONSz” elnöke, a „MANSz” alelnöknője, és a felvidéki magyar egyesületek képviselői is.

A nagygyűlés résztvevői azután az országzászlóhoz vonultak, fogadásaikat megismételték abban a hitben és reményben hogy koszorujukat utóljára tesszik le az elszakított Észak szobrára.

NEP választmányi gyűlés

Április 24-én délután majdnem teljes létszámu választmányi gyűlést tartott a NEP gyomai szervezete, amelyen G. Nagy László kerületi elnök is megjelent.

Nemerey Péter elnök hatá-

rozati javaslatot terjesztett elő, hogy a győri program, a zsidótörvény és a sajtótörvény beterjesztése alkalmával üdvözlje a választmány Darányi Kálmán miniszterelnököt.

A választmány többek hozzá-

szólása után elfogadta az előterjesztett határozati javaslatot és úgy határozott, hogy azt nemcsak a miniszterelnökkel közli, hanem elküldi a párt elnökének, a főispánnak és a vármegye többi szervezeteinek,

Elutaztak a németországi munkások

Annak ellenére, hogy a fővárosi lapok már bejelentették, hogy elment az utolsó munkásvonat — a gyomai állomásról vasárnap, 24-én délelőtt indultak el a hosszú útra a gyomai munkások.

Nagy volt a mozgalom már a kora délelőtti órákban az állomás épület körül. Mintha nem is 40, de 140 ember készült volna el a községből. A család kicsinye-nagyja, barátok és ismerősök kísérték ki az elutazókat, úgy, hogy nagy tömegek lepték el az állomás környékét.

A községházán Pánczél Emil főjegyző adta meg az odagyülekezett munkásoknak az utolsó utasításokat, jó tanácsokat.

— Ne felejtsek el, — mondta a főjegyző — hogy a gyomai munkásnak a jó hírnevét és becsületes munkájában való bizalmát, már a tavaly kint járt munkások megalapozták. Igyekezzenek ezt megtartani.

Azután bucsút vett tőlük a község nevében.

Az állomás egy megszállás képét mutatta. Jól fel kell pakolódni félesztendőre. Kosarak, ládák, zsákok és mindenféle batyuk közzé beágyazva várakoztak a vonat érkezésére. Szorongó érzéssel, mert bár tudják hova mennük, de ez az utazó közönség nem szokta meg a világjárást. Nem luxus, nem szórakozás nekik, de nehéz elszakadás a kis alföldi otthonától, ahol nem terem elég kenyér nekik, hát elmenniük idegenbe megkeresni.

Sirós arcok merednek egymásra, már kifogytak a bucsu egyszerű szavaiból, csak nézik erősen a nekik oly kedves arcokat — bucsuznak.

Kedves meglepetést szerzett néhány lelkes gyomai uriaszszony a távozó asszonytestvéreknek. Nagy pékkosár illatos, friss kalácsot hoztak utaválósnak, minden gyomai asszony számára. Szerényen, elfogódottan jelentkeztek érte és könnyes szemmel köszönték a ritka figyelmet. A jókora piros kalács melegen simult a szegényes kendő alá, átmelegítve a szívet is és egyszerű, természetesen módon összekapcsolta a gyomai asszonyok szívet.

Megértő és megérző lélekkel állott elém az egyik fiatal anya:

— Nagyságos asszony megkérném szépen, nézzen rá néha az én kis fiamra!

— Szívesen lelken. Hány éves a kisfia?

— Két és fél éves — mondja az asszony — s áruló könyvek panaszzolják, hogy milyen nehéz lehet őt itt hagyni.

Megrendülve nyugtatom meg, hogy gondom lesz a gyerekre. Ugy érzem el is hiszi, s talán könnyebb lesz a messzeséget elviseelni neki.

Néhányan a Gyomai Ujságot kérik, amit a szerkesztő ur nevében örömmel megígérek, hogy elküldjük ahonnan elmentünk.

De gonosz esikorgással beáll a vonat. Megmozdul a tábor,

lábrakeinek a motyók és kellő izgalom kíséretében elhelyezkednek a számukra beállított harmadosztályu (már nem marhavagon) kocsikba. A lentmaradtak tanácstalanul néznek, a perc valóságában kételkedve. Az ablakok tele fejekkel, van, aki nem is takarja az elválás fájdalmát: őszintén és egyszerűen emberek vagyunk. A nagy füstös masina egyet ránt közömbösen, s megindul súlyos terhével a biztos kenyér útja felé.

A községi mezőgazdasági bizottság tagjai

Április hó 21-én választották meg az új mezőgazdasági bizottsági tagokat. A szavazás eredménye;

1 cs. Rendes tagok: Bácsi Imre, Megyeri István, Tótka Bálint, Gecei István.

Pótlagok: Szántó Lajos, Barna Lajos, Toldi Gábor, ifj. Szatmári László.

2 cs. Rendes tagok: Garai Sándor, vitéz Biró Endre, Gecei Sándor, Béres Mihály.

Pótlagok: Cs. Szilágyi László, Izsó Ferencz, Márton Bálint, Győri Antal.

3 cs. Rendes tagok: Putnoki Mihály, Gyalog Gábor, Szabó

A. Lajos, Erdős Mihály.

Pótlagok: ifj. Wagner Ádám, Sallay Antal, Csath Endre, Csik Imre.

4 cs. Rendes tagok: id. Ailer Márton, Kiss Dániel, Kocsis Gábor, Lukács László.

Pótlagok: Kovács Gábor, Béres Mihály, D. Kovács János, ifj. Batári Sándor.

5 cs. Rendes tagok: G. Nagy László, Debreczeni Tibor, Kruchió Gábor, Ujházi György.

Pótlagok: Finta László, Uhrin Péter, Pikó Béla, Renner Péter.

6 cs. Rendes tagok: Csermák Kálmán, Osváth Sándor, Purgly János, Vaszkó András.

KISBÉRLŐ SZÖVETKEZETEK ALAKÍTÁSA

Senki sem vonhatja kétségbe, hogy az ország hagyományos földszeretete mindig szokatlan érdeklődéssel nyilatkozik meg minden költségvetés tárgyalása előtt, élénk figyelemmel kísérve a tárca sorsát, kíváncsian lesve, vajjon lefelé mutat-e a mérleg, vagy felfelé s vajjon a sok nehézség után bekövetkeznek-e a várva várt jobb idők, mikor a lét és nem lét kérdésén túl a megzavart egyensúly a biztos haladás útja felé adhatja a jelzést a magyar mezőgazdaságnak.

A földművelésügyi miniszter az 1938—39. évi költségvetéshez csatolt indoklásában — röviden, de annál jelentőbben válaszolja azt az utat, melyen a magyar agrárpolitikának haladnia kell, hogy a kitűzött célt elérhesse.

Mi a kitűzött cél? Mi a leg-sürgősebben megoldandó feladat? A miniszter szavaival válaszolunk:

— Sohasem tévesztve szem előtt a termelés folytonosságának mindenek előtt való nagy és fontos érdekét, a birtokpolitikai tevékenység minél

hatályosabbá tételére kell törekednünk, még pedig az eddig követett úton s annak hangsúlyozásával, hogy mezőgazdasági népességünk gyöngébb rétegeit a kishaszonbérletek és házhelyek juttatásával, valamint családi otthonok létesítésével még határozottabban támogathassuk.

Ez az elgondolás már ott élt és kifejezésre is jutott Darányi Kálmán első programadásában, mikor kormányrajutása után rövidesen kijelentette, hogy mindenben vállalja elődjének, Gömbös Gyulának a programját — s csupán a kormányzás mikéntjét óhajtja a maga fel fogása szerint gyakorolni. Ez a „miként” gyakran is jelentkezett s a két évi kormányzás alatt, még pedig nemcsak a vállalt köteleességek pontos beváltásában, de a támadási felületek okos és bölcs elhárításában is, úgy hogy ez által még a legnehezebb kérdések is nagyobb zökkenők nélkül kerülnek letárgyalásra s válhatnak törvénnyé.

A kishaszonbérletek gondolatára már a híres „bakonyi” és

„pannonhalmi” minisztertanácsoson folkozta a megelőző-kormányt, amelyben Darányi Kálmán tudvalevőleg a földművelésügyi tárcát vezette. Ugyanez a gondolat jut szóhoz a győri munkaprogramban is, hogy az öt évre elosztott munkavállalásnak egyik igen fontos kérdésévé váljon.

Darányi Kálmán legutóbbi beszédében — melyet a Nemzeti Egység Pártjában tartott, — újból hosszabban foglalkozott a kérdéssel, kijelentve, hogy ebben a megoldásban látja a mezőgazdaságból kiszorult népességnek földhözjuttatási lehetőségét és foglalkoztatását. S ebben a törekvésében — mondotta a miniszterelnök — számít az egyházfők megértésére és támogatására.

Marschall Ferenc földművelésügyi miniszter a kisbérelő szövetkezetek alakításának gondolatát ugyanazzal a lelkes szeretettel támogatja, mint elődje, a miniszterelnök, mert hiszen ezzel a megoldással át lehet hidalni a felmerült nehézségeket, még pedig úgy, hogy a földről kiszorultak élet-lehetőséghez jutnak, anélkül, hogy magát a földtulajdon jogát megsértenék s ezzel a társadalmi bajokat gyógyítás helyett növelniök kellene, szembeállítva azt, akinek földje van, azzal, akinek nincsen. Ezért is mondja az általános indoklás, hogy a kormányzat mindig szem előtt tartja a termelés folytonosságának nagy kérdését. Pedig ezt a szenvedélyes „földosztók” rendszeren figyelmen kívül szokták hagyni, nem gondolván meg, hogy milyen végzetes következményekkel járhatna nagy megpróbáltatásokon keresztül lábalt mezőgazdaságunkra egy nyakló nélkül keresztülvitt újabb földreform, hátha azt a legjobb szándék is tenné napi kérdéssé, de ami a többet árthatna az összességének, mint amennyit használni tudna a kedvezményezetteknek.

Éppen a meggondoltságban és a lépésről-lépésre haladásban nyilvánul itt meg az az okos bölcsesség, amely szükséges ahhoz, hogy a földkérdés ne tegye áldozataivá azokat, akiket talpra akar állítani, hanem úgy válhassanak ezek a mezőgazdasági társadalom bekapcsolt tagjaivá és részeseivé, hogy a legelső gazdasági vihar és megrázkódtatás földönfutóvá ne tehesse őket.

Ez cél lebeg a kormányelnök előtt s ez a cél vezeti Marschall Ferenc minisztert is, mikor a kishaszonbérleteket úgy akarja megvalósítani, hogy fokról-fokra haladva se a termelés folyamatát se pedig az új bekapcsoltak életérdekeit ne kockáztassa.

Dr. Szentiványi Gyula látogatása

Dr. Szentiványi Gyula a Műemlékek Országos Bizottságának titkára április 28-án kiszállott hozzánk és megtekintette a református templomot. Meglepetéssel nyilatkozott a templom monumentálisáról, stílusbeli szépségéről és kijelentette, hogy a Műemlék szakszerű restaurálása után egyike lesz az ország legszebb népies empire stílusú templomainak. Megdöbbenett az orgonának lehetetlen elhelyezése és a templom belső szépségét lerontó formája, amelyek miatt újjáépítését és az első emeletre való lehozását a leghatározottabban kívánta.

Az egyház vezetősége már eddig is foglalkozott az orgona átépítésével, de e szakvélemény alapján most már nem is halaszthatja tovább. Az elgondolás az, hogy az orgonát ugyanott, ahol most van, lehozzák az

első emeletre. A játékasztal előtti erkély a szószék stílusát kapja, az orgonafőtest pedig alkalmazkodik ahhoz a hatalmas boltívhez, amelyet a második emelet lebontásával nyerünk. Ennek a hatalmas orgonafőtestnek a diszítései hasonlóak lesznek az Urasztala diszítéséhez és a falakon elhelyezett girlandokhoz.

Ezt az elgondolást Papp Zsigmond mesteri kézzel tervezte meg, amely terv teljes mértékben megnyerte dr. Szentiványi Gyula tetszését, úgyhogy magával vitte Pestre és valószínűleg az ő terve szerint épül át az új orgona.

A templom belső festésénél a fehér színt ajánlotta, sőt azon óhajának is kifejezést adott, hogy a mennyezet szintén fehér legyen, amely a templom belső arányait és szépségeit, valamint káprázatos jellegét jobban kifejezésre juttatná.

Villamosság a kisiparban

Az ipartestület nagytermében e hó 22-én Martos Viktor, a Gyomai Villamos Mű Műszaki tanácsadója, érdekes előadást tartott „Villamosság a kisiparban” címen. Ez alkalommal vendégként megjelent Gellai Mihály, az Endrödi Szövetkezeti Malom és Villamos Mű vezérigazgatója több igazgatósági taggal együtt, továbbá ott láttuk a hallgatóság soraiban Iványi István malomtulajdonost, Wagner Márton Szövetkezeti igazgatót, Kner Endre nyomdatulajdonost, vitéz Madaras Gyulát, villamos telepünk igazgatóját, valamint a helyi kisiparosság képviselőit, sajnos nem teljes számban.

Az ülést Oláh Lajos ipartestületi elnök nyitotta meg, üdvözölve az előadót és a megjelent közönséget.

Előadó bevezetésében ismertette, hogy a villamosságnak a gyakorlatban való alkalmazása világítás, melegszolgáltatás (fűtés, melegítés), vagy erőszolgáltatás (motorhajtás) útján történik. A mesterséges világításon kezdve, ismertette először a jó látás feltételeit és minthogy az ember életének tekintélyes részét mesterséges világítás mellett tölti, szemkimelés és jobb munkakihasználás céljából szükséges a jó látásnak megfelelő mesterséges fény. A jó látásnak szükséges feltételei: a megfelelő világítási erősség, a káprázatmentesség és a végzett

munka kívánalmainak megfelelő árnyékhatások. Ismertette ezután ennek a három feltételnek teljesítését, a megfelelő világítási erősségek megválasztását, a káprázatmentes lámpaarmaturákat és a fény és árnyék kellő elosztására szolgáló közvetlen, közvetett és félig közvetett világítási módokat és az e célnak megfelelő lámpatesteket. Felsorolta azokat a viszonylagos megvilágítási erősségeket, amelyek durva, közepes, finom és igen finom munkáknál, lakásban, dolgozószobában, gyárépületben, műhelyben, nagy csarnokokban, szórakozóhelyeken, áruházakban, előadótermekben, iskolákban, kórtermekben szükségeltetnek. Vázolta a lámpák gazdaságosságának feltételét és ismertetett egyes különleges világítási módokat, mint például a fényárlámpát és fémgözlámpákat.

A villamosság megleghatásáról szólva példaképpen a villamos házi tüzhely esetét ismertette részletesen és ebből vont következtetéseket a villamos fűtés és melegítés, valamint annak ipari kihasználása (pl. enyvtözés, viaszmelegítés aranyozás, stb.) különböző módjaira.

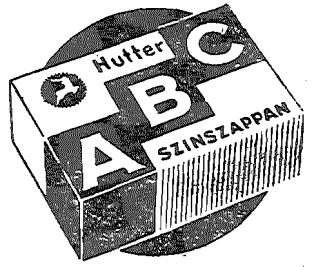
Végül a villamos motorikus hajtásnak alkalmazását vázolta az előadó, felemlítve a különböző típusú nyitott, szellőző zárt, zárt és köpenyhűtésű motorokat, az egyenkénti és mo-

Takarékossági nap- minden nagymosás

ha Hutter ABC szappant használ

Hutter ABC szappan kíméli és óvja a fehérneműt.

HUTTER ABC SZAPPAN

ragyogó fehérre mossa a ruhát

torhajtást, amit esetenként a szükséglethez képest meg kell választani, az elektromotor fordulatszámának a meghajtandó munkagép fordulatahoz való alkalmazkodóképességet, a közvetlen kapcsolás útján, fogaskerékkel, csigakerékkel, dörzskerékkel, szij- és kötélhajtással való meghajtási módokat, időszakosan vagy állandóan működő elektromotorhajtásnak mikénti megválasztását, ugyszintén összehasonlította a villamos motor gyakorlati előnyeit egyéb hajtásokkal szemben, mint benzin-, szivógáz-, Diesel-motor, gőzgép stb. Felsorolta az egyes ipari üzemek motorhajtásának jellegzetes eseteit, példaképpen

felemlítve a sütő- és cukrászüzemet, husfeldolgozást, szabó- és fehérneműipart, cipőipart, szijgyártást, fémfeldolgozó kisüzemet és famegmunkálást. Előadó végül annak a reményének adott kifejezést, hogy az elhangzottak termékeny talajra találtak és remélhetőleg hozzá fognak járulni ahhoz, hogy a villamos energia kihasználása a helyi viszonyok közt továbbra is a lehető leggazdaságosabban történjék.

Az elnök zárószavai után a hallgatóság avval az érzéssel távozott, hogy bár szakelőadást hallgatott végig, ez oly népszerű volt, hogy gyakorlati ismereteit mindenképpen gyarapította.

BEL- ÉS KÜLPOLITIKA

A belpolitika legjelentősebb eseménye az elmúlt héten, kétségkívül az országházban a zsidójavaslat körüli heves vihar volt. Bethlen István gróf nagy beszéde a javaslat ellen, méltán váltotta ki az ország jobboldali részének csodálkozását. Darányi miniszterelnök és két minisztere azonban erélyes választ adtak erre a véleményre, úgy, hogy a vita végén a ház nagy többsége, felelőségük tudatában, megszavazta a javaslatot.

A külpolitika husvétii ajándéka a világ békeszerető emberei részére, az angol-olasz megegyezés. Két

jóbarátunk megszűnt görbén nézni egymásra s a két nagyhatalom megbékülése a háborús gondolat újabb kudarcát jelenti.

Oroszország felől annál inkább szól a harci riadó. Egész óriási nyugati határát, 100 kilométeres sávon lakatlanná teszi és védelmi művekkel rakja meg.

Csehország körül szorul a hurok. Kétségbeesett erőfeszítéseket tesz a helyzet megmentésére, de a jelek szerint senki segítségére nem számíthat Oroszországot kivéve, de vajjon ki tud valami bizonyosat a vérben gyönyörködő orosz medvééről.

Légoltalmi gyakorlat Gyomán

Április hó 28-án este 8 óra körül tartották Gyomán az első légoltalmi gyakorlatot. A feltételezett veszélyt, egy Körösladány felől érkező ellenséges repülő okozta, melynek közeldésére Hajdu Béla légoltalmi parancsnok, a tüzoltó őrszobáról légi riadót rendelt el. A három templom toronyban

lévő legnagyobb harang 5 perces félreverése és a Tiszamalom gőzkürtjének szaggatott bugása volt a vészjel.

Erre az utcai közvilágítás kialudt, az ablakokat teljesen el kellett sötétíteni.

A toronyból figyelő őr jelenti, hogy a Varga Pál féle iskolánál gyújtó bomba csapott le, a

gróf Tisza István ut és a Kossuth Lajos utca kereszteződésénél romboló bombát észleltek, továbbá az I. számú óvoda környékén gázbomba hullott le.

Légoltalmi parancsnok azonnal intézkedik, hogy a Varga-féle iskolához a tűzoltóság vonuljon ki, a rombolás helyére a műszaki és helyreállító munkásokat, a gázveszély helyére pedig a gázfertőtlenítő osztagot rendeli ki.

A gyakorlat folyamán sebesüléseket is tételezve fel, a segélyhelyre 6 sebesültet hoztak be az egészségi osztag tagjai.

8 óra 45 perckor a figyelő őr jelentette, hogy a repülők Endrőd felé elvonultak, mire légoltalmi parancsnok a veszély megszűnését a harangok meg-

huzásával és a Tisza-malom folytonos kürtölésével jelezte a lakosságnak.

A gyakorlat célja az elsőtétítés végrehajtása volt a villanytelep és a lakosság részéről. Ez tökéletesen sikerült, a lakosság fegyelmzetten viselkedett.

A gyakorlat ideje alatt Pánczél Emil főjegyző és br. Maasburg Kornél főszolgabíró kocsin ellenőrző körutat tettek. A községi rendőrség úgy, mint a légoltalmi segédrendőrség szintén ellenőrizte az elsőtétítést és a forgalom szünetelését.

Az első gyakorlat tökéletesen sikerült. A nappali légoltalmi gyakorlat szombaton, április 30-án délelőtt lesz, amikor pillanatok alatt kell a forgalmat megszüntetni a már ismert előírások szerint.

A somogy megyei kigazda

Nagyon egyszerűs, bár nem mindennapi dolog, amit elmondani szeretnék, mert nem mindenki olvashatta a „Magyar Gazda” című újságból.

Azt mondja: „Gazda-kongresszus Somogy-megyében”. Még ilyet se hallottam nálunk. Valljuk meg, a mi gazdáink még egy község keretein belül sem igen tudnak egy véleményen lenni — a maguk dolgában sem — s hogy egy vármegye gazdái összeálljanak, egységes hangon szóljanak, mitöbb irodalmi estét rendezzenek....

A legnagyobb érdeklődéssel olvastam a somogyi gazdák okos, tájékozott és haladó szellemű megbeszélését.

Megboldogult Nagyatádi-Szabó István emlékéit idézték, nemcsak a reá való emlékezéssel, de az ő szellemében elgondolt beszédekben s egész kiállításukban.

A bölcs, korán elhunyt igazi gazdavezér nyomdokán haladnak a Somogyiak, mikor a gazdatársadalom „fel-emeléséről” beszélnek. Nem azt jelenti ez, hogy a gazdaifjú nadrágos ember, ur legyen. Ellenkezőleg, ők maguk mondják, hogy az értelmiségi pályára ment, tehát tehetséges gazdafiúk, veszteségei a gazdatársadalomnak. Nekik kellett volna előre vinni szüleiket, fajtájukat. Emelkedjék a gazdatársadalom önmagában, emelje a szaktudását, általános műveltségét, akár a maguk erejéből is. Emelje a gazdafiukat szakiskolák elvégzésével, csereakciókkal és az együttes működés ezerféle jótékony hatású eszközeivel.

Ezt kérem mind kigazdák

mondották, mert urféle alig is volt közöttük, de mégis egy tanító, aki büszkén vallotta magát parasztyereknek. Ő kérte a jelenlevőket, hogy tartsák meg egyenes, gerinces, magyaros mivoltukat, ne használjanak idegen szavakat és még ha bíró vagy esküdt is valaki, gazdatársai mellett álljon.

Megbeszéltek ott persze szigorúan szakkérdéseket is, de oly tiszta látással s tárgyilagosan, ami egészen meglepő.

Szó esett arról is, hogy ki hibás a falu elmaradottságáért. Becsületükre és józan ítéletükre vall, hogy csak fele részben okolnak másokat ezért, a másik felét magukra vállalják. Ők tudják, már az is nagy szellemi emelkedettség jele, hogy ismerik önmagukat.

Este, a kongresszus után műsoros előadás volt. De nem a szokványos és elcsépelet népszínművek, vagy gyenge operettek hamis hangjain nevelték a gazdaközöniséget. Paraszttiró írta, paraszttiró olvasta fel, egyszerű, közvetlen hangú, mezei virág illatú érthető alkotásait.

Ilyen tapsot és lelkesedést még azok a falak nem hallottak. Utólag mi is csatlakozunk a lelkesen tapsolókhöz.

Meghívó

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége gyomai csoportja, folyó évi május hó 12-én délután 4 órakor a község háza dísztermében tartja

ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSÉT.

Tárgysorozat:

1. Előzői megnyitót.
2. Titkári jelentés.
3. Pénztári jelentés.
4. Számvizsgáló-bizottság jelentése.
5. A választmány kiegészítése,
6. Indítványok. (Kérjük írásban 8 nappal előbb beküldeni).

Határozatképtelenség esetén a közgyűlést ugyanaznap d.u. 5 órakor megtartjuk.

Szíves megjelenését kéri

Gyoma, 1938. április hó 27-én.

Az Elnökség.

A kukorica

termelés körüli mondani valóknak állandó rovatot nyitnék, ha ehhez módomból volna. A kukorica ugyanis megérdemelné, de meg is hálálná.

Aki jó magot vetett, nyugodtan gondolkozhatik azon, hogyan használja ki okosan a kukorica között még rendelkezésre maradt termőföld területet.

A tők ama féleségei, amelyek az alföldi klíma alatt jó termést szoktak adni, itt nem nélkülözhetők. Ez azonban akkor járna teljes haszonnal, ha a gazda a magját is itthon tartaná, olajat üttetne belőle. Az olaj hallisztal fűszerezve a kerecescsirke nevelésnél, a nélkül szappanfőzésre, etkezésre, pogácsája a fejős tehének takarmányozásánál, express sertés-hizlalásnál fehérje tartalom dolgában felbecsülhetetlen és drágán pótolható

Az étkezésre bab (paszuly) minden félesége ismeretes, jól megterem a kukorica között, ha csak — mint némely vidéken láttam — a fogoly zöldjében le nem legeli.

Melegen ajánlom megkísérelni a jó termő erőben levő kukorica földeken a szójabab termelését. Ezt a magot csak az tudja mint fehérje tartalmu abraktakarmányt becsülni, aki már etette. Nem nitrogén gyűjtő, azért kell neki az ebben nem szükölködő talaj, a melegben, amit szintén szeret, az Alföldön nem lesz hiány. Néhány gramm maggal induljanak az érdeklődők, a HOMBÁR vezetősége készséggel hozat indulására magot, ha erre megkérlik.

M. B.

SZOMORU HISTÓRIA A KRYPTON ÉGŐRŐL

Mondja kedves szerkesztő ur, ugye maga is olvasta a nap-nap után megjelenő reklámokat az új világcsodáról, a mesés, fehér fényvel világító újfajta égőről, akit „kryptonnak” neveztek vala, a benne lévő gázzal.

Gondoltam, ugyanis minden héten új égőt kell vennem, eddig megállapíthatatlan okokból, nézzük meg ezt az ezer óráig tartó csodát.

Volt is nagy öröm a házban, mert a 25-ös új krypton égő, legalább 40-es buzgalommal világított két hétig. Akkor aztán hiába csavartam egyet a gombján, fűlsiketítő csattanással adta tudtomra, hogy eddig és nem tovább.

Azóta mindég készülök a gyárnak egy gratuláló levelet írni, de csak annyi lelki erőm van, hogy megkérdezzem, szerkesztő urat, tudja-e hogy másfelé a nagyvilágban hogy szolgál a nagy reklámmal beajánlott híres krypton égő?

Előre is köszönöm szíveségét és elnézést kérek a csunya írásért, de én már csak a petróleum lámpa mellett maradok.

Egy kryptonos.

TÉSZTASÜTÉS?

NEM JÁR
GONDDAL

D'OETKER
SÜTŐPORRAL

HIREK

Esküvői hír. Molnár Piroska és Kéri István május hó 4-én délután 4 órakor tartják esküvőjüket a gyomai református templomban.

Eljegyzés. Herter Piroska Gyoma és Garai János máv. állomás előljáró Orosháza jegyesek. Minden külön értesítés helyett.

A főispánt névnapja alkalmával többek között a vármegye központjának tisztikara üdvözölte, akiket a főispán magyar vendégszeretettel fogadott.

Személyi hír. Dr. Sorbán Jenő főszolgabíró hosszas betegségéből felépült és átvette hivatalát.

Dr. Karácsony Ágoston fogszakorvos, szájszész, debreceni v. klinikai tanársegéd, május első felében Gyomán, a Fekete Elek féle házban rendelőt nyit.

Gyászír. Laczhegyi Zoltán ezredes, a Mária Terézia Rend tagja, a volt 101-ik gyalogezred legszébben kitüntetett tisztje f. hó 28-án Budapesten meghalt. Temetése f. hó 30-én lesz Budapesten, a Kerepes-úti temetőben.

Schulek Béla gyomai főmérnök tart előadást a tiszántúli öntözésről május 3-án Budapesten, a Magyar Mérnök és Építész Egyesületben.

— Schuster Ferenc államilag vizsgázott fogász Kossuth Lajos u'ca 36 szám alatt, fogászati működését megkezdte.

Királyi esküvő. Szerető érdeklődéssel fordulunk Albánia felé mi magyarok, ahol egy magyar grófnő lesz a királyné. Április 27-én vezette oltár elé Zogu albán király Apponyi Geraldine grófnőt. Ezen a napon még 101 ifjú pár esküdt és valamennyit a király házassította ki.

A németországi munkások vonata vasárnap éjjel indult el Békéscsabáról, hétszáz békésmegyei munkással.

A nemzetközi Vásárra május 9-ig lehet felutazni, a féláru jegy május 15-ig érvényes. Kapható a Wagner falepen.

A ligeti pavillon bérletre az április 12-én megtartott árverés után 10 százalékos feláligérés történt Lovas Zoltán részéről, tehát új árverést tartanak május 2-án délelőtt 11 órakor a község házában.

Szuperfoszfát műtrágya és Péti Só kapható WAGNER MARTON FIAI cégnél.

BAROMFIT ÉS TOJÁST csak a „HOMBÁR“ szövetkezethez vigyen, ha jó árat akar kapni érte!

Pokol, amelyből áldás fakad. Rendkívül érdekes és meglepő élmény kapcsán ismereti Müller Vilmos dr. egészségügyi tanácsos a rettegett bódítószert, a morfium káros és hasznos tulajdonságait Tolnai Világlapja új számában. Az érdekesítő cikken kívül a legkiválóbb magyar írók novelláit, az ismeretterjesztő cikkek dus sorát, nagyszerű folytatásos regényt és közel száz pompás képet talál az olvasó a népszerű képeslapban. Tolnai Világlapja egy száma 20 fillér.

Szalatnay Endre szeghalmi jegyzőt súlyos motorkerékpárbaleset érte.

HÁZIASSZONYOK! Nem kerül pénzbe, mégis a legjobb lektarecepteket megkapja, ha még ma kéri a DR. OETKER FÉLE világhírű FÉNYKÉPES RECEPKÖNYVET, melyet bárkinek ingyen megküld a gyár: DR. OETKER A. Budapest, Conti-utca 25.

Egy világhírű magyar táncosnő sikerei a kontinensen. Egerváry Beáról, a világhírű magyar táncosnőről rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Délibáb új száma, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg. Pompás illusztrált műsorokat, egyfelvonásos szindarabot, premierbeszámolót, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szebbnél-szebb képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Délibáb egy száma 20 fillér.

A Szegedi Kir. Katolikus Tanítóképző Intézet iskolatársainak Szövetsége felkéri mindazokat, akik az intézetnek növendékei voltak és tanulmányaikat Szegeden fejezték be, hogy június 6-án vegyenek részt az intézet monstre szegedi találkozóján. Bizalommal hívja Szegedre erre az alkalomra az elnökség az intézet végzett növendékeit családtagjaikkal együtt és reméli, hogy számíthat minden volt növendék megjelenésére. A Szegedi Ipari Vásárral kapcsolatosan 50 százalékos vasuti kedvezménnyel lehet erre az alkalomra Szegedre utazni. A volt növendékek részvételi szándékukat sürgősen jelentésük be az elnökségnek (Szeged, Rókusi iskola, Kossuth Lajos sugárút; vagy a Szövetség hivatalába: Szegedi Kir. Tanítóképző Intézet). Kéri az Elnökség, hogy minden volt növendék adjon életjelt magáról és értesítse szándékáról a szövetség vezetőségét.

A gyomai borbélyok üzleti zárórája. Az üzleti záróra téli, valamint a nyári hónapokban a következő módon lett megállapítva: Hétköznapokon: nyitás reggel 7-től este 7-ig, kivéve a szerdai nap, mely üzleti nyitása reggel 6 órakor zárása este 7 órakor történik. A szombati nap nyitása nincs korlátozva. A vasárnapi záróra déli 12 óra. Tizenkét óra után vendég nem fogadható. Ha a 12 óra előtt megjelent vendég kiszolgálása belenyulik a déli órába, elvégezhető, de zárt ajtó mögött. A vasárnapi záróra tart hét óra délután 1 óráig. Ünnepnapokon: Újév, Március 15, Nagypéntek, Áldozócsütörtök, Urnapja, Szent István és Mindszentek napjain az üzletek 12 órától zárva tartandók. Ezenkívül: Husvét, Pünkösd, Karácsony ünnepnapok elsőnapjain egésznap zárva, a másodnapjain a vasárnapi záróra van érvényben. Felkérjük a tisztelt vendégeiket, hogy a munkatorlódásra való tekintettel a vasárnapi hajvágást mellőzzék.

Orosházán Lólé György cigány a feleségével együtt ricinusmagot evett. Izlett nekik, de rövidesen kórházba kellett őket szállítani.

Szeged jubileumi ünnepe. Nagyarányu előkészületek folynak Szegeden a június 4-én kezdődő 12-ig tartó X. Szegedi ipari vásárra. A magyar kézműipar mellett a háziipar, iparművészet és népművészet látványos keretek között vonul fel a vásáron, hogy ezzel is diszesebbé tegye Szeged jubileumi ünnepségét. Június 1-től 12-ig 50 százalékos vasuti és hajózási kedvezménnyel lehet Szegedre utazni, a félúru utazási kedvezmény június 4-től 14-ig érvényes a visszautazásra.

Anyakönyvi hírek

Születtek: B. Marjai Imre fia Lajos ref., B. Kis János fia János ref., Timár Imre fia Imre rk.

Meghaltak: Izsó Benedek ref. 84 éves Weigert Andrásné Payer Zsuzsanna ág. ev. 49 éves, Bárdos István ref. 74 éves.

SPORT

Bárcsak esne

még egy dugó, sóhajtozták a GyTK drukkerok a múlt vasárnapi mérkőzésen. Hát bizony esett is, gól ugyan nem, de pofon annál inkább. A csattanós befejezést öt legény kiállítása követte, akik most már hónapokig csak a padokon elmélkedhetnek a futballjáték szépségeiről. Durva játékokra hajlamos futballisták! Jegyezzék meg már végre maguknak, hogy az ellenfél még nem ellenség! Csak a csapatuk hírért ronlják el, ha ilyen és ehhez hasonló futballmérkőzésekkel „szórakoztatják“ a gyanútlanul megjelenő nézőközönséget! (Reméljük a GyTK vasárnap helyrehozza azokat a hibákat, amit már hetek óta elmulasztott és szép játékkai két vállra fekteti a Törekvés-együttest! Tehát reméljük és elvárjuk a GyTK 11 Győzelmét! Tempó fiúk! Rajta legyetek! Szedő).

A GySC felforgatott csapata alaposan ráijesztett a nagyhirű Tarhosi együttesre, akik csak egy vitalható 11-essel tudták győzni. Más játékos hiányában Jakó ez utal osatárt játszott és amilyen kitűnő szokott lenni a kapuban, most éppen olyan csapnivaló jobb-összekötő volt. Gálos védett, míg a középcsatár helyén egy soha nem látott — trükkökkel dolgozó próbajátékos szerepelt... Végeredmény 2-1 volt. Felejtük el.

Május 1-i mérkőzések: Gyomán GyTK—M. Törekvés, vezeti dr. Magyar. Kondoroson KTE—GySC, vezeti Mácsai (Orosházáról), Endrődön ETK—Tarhos SC vezeti Kereki. Turkevén TAC—Hunyadi, vezeti Klimaj.

Fegyelmi ítéletek. Dr. Sajó Jenő csabai egyesbíró szerda esti ülésén a következő ítéleteket hozta:

Kertes (Endrőd TK) 2 hónapig nem játszhat. A kondorosi TE-ből kiállított Mucha 6 hónapig, Bárdony 1 hónapig, és Vass II. 2 hétig, míg a GyTK-ból kiállított Bartik József 2 hónapig, Szendrei Géza pedig 4 hónapig tartó leállításban részesült.

Szrnkányi János GySC játékos, aki jelenleg katonai szolgálatot teljesít, eddigi állomáshelyéről, Mezőtúrról Szolnokra helyezték át.

KTE—GYTK 1-1 (1-1). vezette: Becskő.

KTE: Sárosi, — Tóth, Vető, — Vass II., Vass I., Bárdony, — Zahorecz, Gázsó, Várnagy, Gyimesi, Muha.

GYTK: Kertész, — Vatai, Lakatos, — Szendrei, Csalah, Perei, — Porcsalmi, Rau, Bartik, Kiss, Bolehovszki.

A délutáni eső, sokat rontott az érdeklődők tekintetében, — de akik megjelentek mégis sok mindent láthattak ezen a mérkőzésen. Volt ott szépen felépített akciótól kezdve a legcsattanósabb pofonig minden, s így eléggé izgalmasnak mondható a két csapat találkozása. Becskő sipjelére a KTE indítja utnak a labdát, amit „Nádudvari és Bartha jóvoltából“ a tartalékos halvesornak kell szerelni. Már a 8. p.-ben egymásutáni szöglet rugáshoz jut a kondorosi legénység, amit Kertész és Vatai tisztáz. Kondorosi fölény jegyében folyik a játék, ami a 16. p.-ben gólaban is kifejezésre jut. Várnagy szépen szökteti Muhát, aki megszerzi a vezetést. 1-0. A góla gyomai támadás következik és a gól nagyon a fevegőben van. 18. p.-ben Rau hagy ki nagy helyeztet, s így a labda Sárosi birtokába kerül. 36. p.-ben Csalah, Bartik akcióból Vass a büntetőn belül kézzel üti le a labdát. A

11-est Bartik értékesíti 1—1. Innen kezdve hevesebb a játék, ami több figyelmeztetést is eredményez.

Szünet után erős gyomai fölény indul. Ez sehogyan sem tetszik a Muha és Vass triónak és belekezdenek a kondorosi virtusba, — az ők megszokott rugó-vágd virtussal. Ennek ellenére jól futnak a gyomai támadások, de a kondorosi legénység is helyén van és mindent bele ad a védekezésbe. 18. p.-ben Muha is jó labdát kap Gyimesitől, amit Kertész kapujába igyekszik irányítani. A lövés nem sikerül, mert Kertész bravurososan vetődik a labdára és azt magaalá huzza. Muhának ez sehogyan sem tetszik és hatalmas rugást ereszt meg a Kertész oldalába. A kapus elterül és Muha kiállításban részesül. A lemenő Muhát Szendrei rugja meg, s így néki is alkalma adódik társát kívül kísérni a pályáról. Alig telik el néhány perc, Vass II. kerül a vonalon kívül. 26. p.-ben Bartik ütökzik össze Várnaggal és a játékvezető a forró légkörben őt is kiállítja. A gyomai támadások ennek ellenére is megismétlődnek, különösen Csalah és Kiss van formában. A győzelmet jelentő gólt Sárosi szerencsésen akadályozza. 34. p.-ben Bárdony jut a kiállítottak sorsára. Ettől kezdve a kedélyek megnyugodnak és a játék ellaposodik. KTE-ből Sárosi, Vass, Várnagy és Tóth vált ki.

GyTK-ból a közvetlen védelem, míg a halvesorban Csalah és a csatársorban Kiss, Bartik és Bolehovszki a sorrend.

Ez a találkozás ismételtlen igazolta, hogy Kondoros nélkül is fennállhatna az Északi csoport.

Becskő jó volt és erélyességének köszönhető a sima befejezés.

TSC—GYSC 2-1 (2-0). Békés: vezette Rátfai.

A GySC csapata tartalékosan ment át Békésre. Játékosok közül itthon maradt Zöld, Kruchió, K. Szabó, Pataki. Az erős tartalékkal felállott GySC csapata így is méltó ellenfele volt a jó erőt képviselő TSC-csapatának. A tévesen ítélkező játékbíró megfosztotta a GySC-t a győzelemtől így mind a két pontot Békésen hagyta. A tartalékos csapat érezve játékos társainak részben indokolatlan itthonmaradását, szép játékot mutatott, sőt a II. félidőben diktálta végig az iramot, hogy eredményt elérni nem tudott az a csatársor büne volt. A GySC ellen megítelt jogtalan 11-es sem vette el a fiúk kedvét, mindvégig becsülettel megálták a helyüket.

Rátfai bizonytalan játékvezető. Felkérjük a GySC drukkerait, hogy vasárnap csapatunkat minél többen kísérjék el Kondorosra. Indulás d. u. 1 órakor a Holler elől autóval. Viteldij oda-vissza 80 fillér.

